

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 4Csp/26/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822200704
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Farkašovská
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7822200704.5

Uznesenie

Okresný súd Rožňava, v spore žalobkyne P. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom Č. XXXX/X, XXX XX T., zast. Mgr. Martin Jankovič, advokát so sídlom Železničná 257/19, 050 01 Revúca, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zast. JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, o určenie povinnosti zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy a iných príjmov a o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy (iných príjmov žalobkyne) na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 21.12.2012 v súvislosti so Zmluvou o úvere číslo 702701872 uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 21.12.2012, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 4Csp/26/2022 o určenie povinnosti zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy a iných príjmov žalobkyne.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu 20.12. 2022 sa žalobkyňa domáha, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by uložil povinnosť žalovanému zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy (iných príjmov žalobkyne) na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 21.12.2012 v súvislosti so Zmluvou o úvere číslo 702701872 uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 21.12.2012, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 4Csp/26/2022 o určenie povinnosti zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy a iných príjmov žalobkyne, žalovaného zaviazal zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 33,00 eur na účet Okresného súdu Rožňava v lehote troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Žalobkyňa odôvodnila návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tým, že sa aj naďalej pridrižiava obsahu podanej žaloby zo dňa 17.03.2022, a má za to, že pri podpise Zmluvy o úvere zo dňa 21.12.2022 boli použité nekalé praktiky a neprijateľné podmienky zo strany žalovaného, ako veriteľa, čo následne viedlo k neoprávneným zrážkam zo mzdy. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 394/2011 Z. z., účinným do 31.12.2012 (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Žalobkyňa v prvom rade vyhlasuje, že si nie je vedomá toho, že by bola zo strany žalovaného, ako veriteľa oboznámená so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, a to ako verbálne, tak aj písomnou formou, ktorú žalovaný spoločne so Zmluvou o úvere predložil súdu. Tieto Všeobecné podmienky poskytnutia úveru žalobkyňa od žalovaného nikdy neobdržala, nikdy tieto všeobecné podmienky úveru osobitne nepodpisovala, a tak nemala možnosť sa s nimi pred poskytnutím úveru zo strany žalovaného oboznámiť. Opak žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal. Taktiež si žalobkyňa nespomína, či jej vôbec bola doručená zmluva o úvere, pričom je na žalovanom, aby preukázal opak. Žalobkyňa má za to, že je nevyhnutné zabezpečenie riadneho a preukázateľného

informovania spotrebiteľov o obsahu zmluvných dojednaní obsiahnutých v predmetných obchodných podmienkach. Veritelia sú povinní preukázať, že obchodné podmienky sú spotrebiteľovi známe, resp. že boli k zmluve priložené, a to tak, aby sa spotrebiteľ mohol pred uzavretím zmluvy skutočne oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami. Podľa žalobkyne nepostačujú vyhlásenia uvedené v záverečných ustanoveniach zmlúv o tom, že spotrebiteľ obchodné podmienky prevzal a oboznámil sa s nimi, tak ako je to uvedené aj v Zmluve o úvere zo dňa 21.12.2012. Žalobkyňa vyhlasuje, že zo strany žalovaného nedošlo k posúdeniu schopnosti žalobkyne ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, žalovaný nezisťoval u žalobkyne, či táto bude vedieť riadne a včas splácať úver a iné skutočnosti, ktoré by veriteľovi zaručili splatenie úveru s poukazom na ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj obligatórne náležitosti v tomto ustanovení uvedené. Zmluva o úvere bola uzavretá prostredníctvom mandátára žalovaného. Podľa § 9 ods. 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu. V Zmluve o úvere okrem nečitateľného mena a podpisu mandátára absentujú jeho ďalšie identifikačné údaje a to v rozsahu, ako u veriteľa. S poukazom na § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. Zmluva o úvere neobsahuje dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V zmluve o úvere síce je uvedený dátum, kedy žalobkyňa má uhradiť prvú mesačnú splátku, ako aj celkový počet mesačných splátok, avšak v nej nie je uvedený termín konečnej splatnosti úveru, resp. doba trvania Zmluvy o úvere. Zmluva o úvere neobsahuje úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, uvedenú pod týmto označením v Zmluve o úvere, ako ani podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny, tak ako je to uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. v Zmluve o úvere je síce uvedená ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) 302,67%, avšak pri celkovej sume úveru 800,00 Eur, začiatku jeho splácania dňom 20.01.2013, pri mesačnej splátke 131,00 eur a celkovej splatenej sume 1.572,00 eur, by RPMN mala predstavovať skutočnú hodnotu 147,70 %. Na Zmluve o úvere nie je správne uvedená RPMN. Zmluva o úvere s poukazom na § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. síce obsahuje výšku, počet mesačných splátok avšak neobsahuje termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ako ani poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V zmysle ust. § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. platí: (1) Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa (2) Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Aj s poukazom na vyššie uvedené, absentujúce náležitosti v zmluve o úvere zo dňa 21.12.2012, možno mať s odkazom na ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. za to, že úver poskytnutý žalovaným žalobkyne možno považovať za bezúročný a bez poplatkov Navyše žalovaný tým, že pri poskytovaní úveru žalobkyne nekonal s odbornou starostlivosťou, nie je oprávnený od spotrebiteľa vyžadovať splatenie celého spotrebiteľského úveru, a to ani prostredníctvom v tomto prípade za daných skutkových okolností nekalého inštitútu - vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne. Žalobkyňa v období od mesiaca december 2019 doposiaľ žalovanému zaplatila v mesačných zrážkach zo mzdy od zamestnávateľa žalobkyne, ktorým je Nemocnica s poliklinikou sv. Barbory, so sídlom Ul. Špitálska 1, 048 01 Rožňava, IČO: 36 597 341 celkovú sumu vo výške 3.825,31 eur, čím došlo k preplateniu celej istiny úveru viac ako 4 - násobne a splácanie úveru aktuálne prekračuje aj najvyššiu prípustnú výšku odplaty. Žalobkyňa žiada túto celkovú sumu zaplatenú na úvere započítať výlučne na istinu poskytnutého úveru, teda prvotne zrazenú sumu 800 eur na istinu, a zvyšnú sumu požaduje od žalovaného vrátiť späť, nakoľko sa v tejto veci jedná o jeho bezdôvodné obohatenie, aj s poukazom na vyššie uvedené závery o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. 5 K tomuto tvrdeniu žalobkyňa v prílohe pripája Potvrdenie o zrážkach zo mzdy vystavené jej zamestnávateľom dňa 19.12.2022, z ktorého vyplýva, že za obdobie od 01/2022 do 11/2022 bolo žalobkyne zo mzdy zrazených 1.441,00 eur a že zrážka stále pokračuje spolu s prílohu č. 1, prehľadu vykonaných jednotlivých zrážok zo mzdy žalobkyne za celkové obdobie od 12/2019 do 11/2022 v celkovej výške 3.825,31 eur. Z vyššie uvedených úhrad je evidentné, že žalobkyňa žalovanému už dávno splatila istinu úveru vo výške 800 eur, a tak ďalšie sumy zrazené na

tomto úvere zo mzdy žalobkyne možno považovať za nedôvodne zrazené. Navyše žalovaný sa mimo akejkoľvek súdnej kontroly posúdenia podmienok v zmluve o úvere zo dňa 21.12.2012, snažil a naďalej aj snaží bezdôvodne obohatiť na úkor samotnej žalobkyne, keď v predmetnej právnej veci nepodal na žalobkyňu pre neplatenie splátok predmetného úveru žiadnu žalobu na súd, a tak žalobkyňa považuje pohľadávku žalovaného, ako veriteľa za premlčanú, a preto uplynutím premlčacej doby sa stáva právne nevymáhateľnou, čím žalovaný vymáha svoju pohľadávku a prijíma platby v rozpore s ustanovením § 54a Občianskeho zákonníka, a to proti vôli žalobkyne. Žalobkyňa opakovane v tomto smere vznáša námietku premlčania. Žalovaný i toho času, keď zrazil na mzde žalobkyni sumu minimálne 3.825,31 eur, teda vo výške viac ako 4- násobku poskytnutej istiny úveru, naďalej vykonáva zrážky zo mzdy, pričom doposiaľ nie je ani zrejmé, akým spôsobom túto sumu žalovaný započítaval, akú konkrétnu sumu na istinu, na úroky z omeškania, úroky, zmluvnú pokutu a pod.

3. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 324 ods. 2 CSP na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

5. Podľa § 324 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. Návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 328 ods. 2 CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

11. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Základnou podmienkou nariadenia neodkladného opatrenia je existencia zákonného dôvodu vedúceho k jeho nariadeniu. Neodkladné opatrenie je inštitút, ktorý je namiesto použitia vtedy, ak je potrebné neodkladne upraviť pomery alebo ak je tu obava, že exekúcia bude ohrozená. Pri oboch týchto skupinách neodkladných opatrení je potrebné skúmať, či je nárok žalobcu osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Ide o taký stav právnych (nie iba faktických) vzťahov medzi stranami, ktorý bezpodmienečne vyžaduje rýchlu súdnu ochranu. Potreba úpravy pomerov musí byť teda bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí bezprostredný vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, dochádza k ohrozovaniu alebo porušovaniu jeho práv a právom chránených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať sa o konečnú súdnu ochranu.

14. Pred nariadením neodkladného opatrenia musí súd posúdiť, či: a) je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, resp. existencia subjektívneho nároku navrhovateľa, ktorému sa má poskytnúť ochrana, b) navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), c) uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), d) navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, e) právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), f) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP).

15. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, čo je skutkový a právny stav veci, v ktorej sa má rozhodovať o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Skutkový a právny stav veci sa posudzuje podľa náležitostí návrhu vyžadovaných v § 326 CSP. Súd sa v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia vyrovná len s tými okolnosťami, ktoré vyplývajú z návrhu a z použiteľného, spravidla hmotného práva, čo súvisí aj s tým, že účastníci nemusia byť vypočutí a súd nie je povinný vykonávať žiadne iné dokazovanie. Aby súd mohol vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, musí navrhovateľ osvedčiť aspoň základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Okrem toho, navrhované neodkladné opatrenie by malo byť primerané zabezpečovanému nároku a musí byť prípustné. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi navrhovaného neodkladného opatrenia a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie. Neodkladné opatrenie však nemožno vydať iba na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

16. Zákonnými podmienkami na nariadenie neodkladného opatrenia sú teda neodkladnosť dočasnej úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Aj v prípade, ak sú inak splnené formálne predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, je treba starostlivo zvážiť, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahu strán alebo tretích osôb. Podkladom pre rozhodnutie súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú rovnako aj údaje a informácie, ktoré sú uvedené v návrhu a priložených dôkazoch. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia súd posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín. V súlade s vyššie uvedeným ustanovením § 329 ods. 1 CSP súd nevykonáva dokazovanie, ale vychádza iba z obsahu návrhu a príloh, pričom na základe ich možnej pravdepodobnosti vyvodí záver o tom, či je osvedčená potreba a naliehavosť dočasnej úpravy pomerov strán. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že v rozhodnutiach všeobecných súdov musí existovať rozumný proporčný vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom. Ak použitie neodkladného opatrenia súdom predpokladá kumulatívne splnenie všetkých zákonných podmienok, je výlučne vecou navrhovateľa neodkladného opatrenia, aby svoje tvrdenia o osvedčení nároku, pre ktorý požaduje dočasnú ochranu, preukázal dostatočnými dôkazmi, z ktorých súd vyvodí závery o prípustnosti a opodstatnenosti takéhoto návrhu. Súd rozhoduje v pomerne krátkej lehote ustanovenej v § 328 ods. 2 CSP, spravidla bez nariadenia pojednávania. V štádiu, keď súd rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je nemysliteľné, aby súd vykonával dokazovanie, prípadne aby vyvinul procesné úsilie o doplnenie dokazovania. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v činnosti súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, spočíva výlučne na navrhovateľovi. Súd bez toho, aby umožnil druhej strane vyjadriť sa k podanému návrhu alebo predniesť vlastné tvrdenia a návrhy, skúma, či sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Z tohto dôvodu je potrebné, aby návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol perfektný a skutočnosti v ňom uvádzané dostatočne osvedčené. „V rámci konania o vydanie predbežného opatrenia je rozsah „dokazovania“ (osvedčovanie) podstatne zúžený v dôsledku: účelu a podstaty predbežného opatrenia, lehoty na rozhodnutie o návrhu, toho, že súd koná spravidla bez pojednávania a zásadne bez vypočutia účastníkov. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na predbežné opatrenie. Nemusí prihliadať na všetky formality, ako pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné.“ (uznesenie Najvyššieho súdu

sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010). Navrhovateľ neodkladného opatrenia je povinný osvedčiť (teda nemusia by nepochybne preukázané) relevantné skutkové tvrdenia odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia. Unesenie dôkazného bremena je na strane navrhovateľa a nič na tom nemení fakt, že niekedy je to obtiažne. To však v žiadnom prípade neznamená, že povinnosť tvrdenia či dôkazná povinnosť odpadá. Treba s tým počítať v každom sporovom konaní, teda aj v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, kde dôkazná povinnosť smeruje k osvedčeniu tých procesných a hmotnoprávných skutočností, ktorých pravdepodobnosť môže vyústiť do záveru o legálnosti (potrebe, naliehavosti a primeranosti) nariadenia neodkladného opatrenia. Potreba okamžitej a dočasnej úpravy pomerov strán je kumulatívnou požiadavkou na nariadenie neodkladného opatrenia, ale musí by reálne preukázaná. Zúžené požiadavky na dokazovanie v súvislosti s rozhodovaním o neodkladnom opatrení nemožno interpretovať tak, že neodkladné opatrenie môže súd vydať bez toho, aby dokazovanie vykonal v potrebnej miere a preveril ním vierohodnosť navrhovateľom tvrdených skutočností. Navrhovateľ musí osvedčiť, že obava z ohrozenia je reálna, a teda že osoba ktorej navrhuje uložiť nejakú povinnosť resp. sa niečoho zdržať, koná tak (robí faktické a právne úkony), že v konečnom dôsledku môže dôjsť k snaženiu alebo znemožneniu ďalšieho konania a rozhodovania vo veci samej resp. k zmareniu prípadného núteného výkonu rozhodnutia. Ohrozenie nároku, či už subjektívne alebo objektívne, musí byť konkrétne a strana sporu ho musí vždy osvedčiť, nestačí iba abstraktná (pravdepodobná) možnosť ohrozenia práv strany sporu. Chýbajúce osvedčenie ohrozenia práva strany sporu nemožno ničím nahradiť, lebo je základnou podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia.

17. Súd sa oboznámil s podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj s priloženými listinnými dôkazmi a po preskúmaní skutkových a právnych dôvodov návrhu dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre jeho nariadenie a preto návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

18. Súd zistil, že dňa 21.12.2012 bola uzatvorená medzi žalobkyňou, ako dlžníkom a žalovaným, ako veriteľom Zmluva o úvere č. 702701872, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 800,00 Eur (ďalej aj ako len „Zmluva o úvere“). Úver bol poskytnutý žalobkyňi ako bezúčelový a tento bol zo strany žalobkyne použitý na pohreb matky. Spolu so Zmluvou o úvere bola toho istého dňa, t. j. dňa 21.12.2012 uzatvorená medzi stranami sporu aj Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená podľa ustanovenia § 551 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Dohoda“). Dohoda bola priamo naviazaná na zmenku, uzatvorenú spolu so Zmluvou o úvere a Dohodou taktiež toho istého dňa, t. j. dňa 21.12.2012. Z obsahu Dohody totižto priamo vyplýva, že dlžník ako vystaviteľ zmenky vystavil v Rožňave dňa 21.12.2012 zmenku, v ktorej sa dlžník zaviazal na rad veriteľa zaplatiť zmenkovú sumu spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy a súčasne mu podľa ustanovenia § 48 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch vznikla v prípade omeškania povinnosť platiť zákonný (sankčný) úrok vo výške 6 % ročne z dlžnej sumy odo dňa omeškania dlžníka. V Dohode bol ešte označený zamestnávateľ žalobkyne : Nemocnica s poliklinikou sv. Barbory Rožňava, a.s.,s o sídlom Špitálska 1, 048 01 Rožňava, IČO: 36 597 341 (ďalej len „zamestnávateľ Žalobkyne“) a taktiež bola uvedená suma, ktorá sa mala zrážať mesačne zo mzdy žalobkyne, a to vo výške 131,00 eur. Dňa 21.12.2012 mala byť zo strany žalobkyne, ako dlžníka vystavená zmenka, ktorá bola podpísaná žalobkyňou spolu so Zmluvou o úvere a Dohodou, a ktorá mu bola spolu s týmito všetkými dokumentmi predostretá zo strany veriteľa na podpis, obdobne ako Dohoda ako podmienky, za ktorých mohla žalobkyňa dostať úver od žalovaného. Zmenka bola vystavená na sumu 1 841,79 eur spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 12.09.2013, splatné na rad žalovanému, „bez protestu“, na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia. Listom zo dňa 11.11.2013 žalovaný ako veriteľ predložil žiadosť o? vykonávanie zrážok zo mzdy platiteľovi mzdy žalobkyňi, a to konkrétne spoločnosti Nemocnica s poliklinikou sv. Barbory Rožňava, a.s., so sídlom Špitálska 1, 048 01 Rožňava, IČO: 36 597 341 a? vyzval ho na vykonávanie zrážok zo mzdy na základe priloženej kópie Dohody, Zmenky a Výňatku z § 551 OZ.

19. Podľa § 551 ods. 2 Občianskeho zákonníka „proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila“. Žalovaný postupoval v rozpore so zákonom, nakoľko zamestnávateľa žalobkyne vyzval na vykonávanie zrážok zo mzdy na podklade Dohody, ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá nemôže požívať žiadnu právnu ochranu ako nekalá obchodná praktika dodávateľa voči spotrebiteľovi.

20. Žalovaný v? liste zo dňa 11.11.2013 vyčíslil dlžnú sumu ku dňu vyhotovenia tohto listu? spolu vo výške 2.122,31 eur, ako súčet neuhradenej zmenkovej sumy, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy a zákonného úroku vo výške 6% ročne. Bližší výpočet z toho listu ako žalovaný dospel k tejto konkrétnej sume, nevyplýva, t. j. aká bola konkrétna zmenková suma, aký bol konkrétny zmenkový úrok, resp. zákonný úrok vo výške 6 % ročne.

21. Žalovaný síce požiadal o ?vykonávanie zrážok zo mzdy ešte listom zo dňa 11.11.2013 a Zmluva o úvere je ešte datovaná z mesiaca december roku 2012, pričom k vykonávaniu zrážok zo mzdy došlo u zamestnávateľa žalobkyne až v období od decembra 2019, ktoré pretrvávajú doposiaľ, a to bez toho, aby žalobkyňa podala akúkoľvek žalobu o zaplatenie splatnej sumy úveru na súd, a teda bez ex offo súdnej kontroly sa snažil obohatiť na úkor žalobkyne takouto nekalou obchodnou praktikou, neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorú navyše musela žalobkyňa spolu so zmenkou podpísať, aby jej bol poskytnutý úver zo strany žalovaného, keďže Zmluva o úvere spolu s Dohodou a Zmenkou mu boli predstreté zo strany veriteľa na podpis, ako podmienky na získanie požadovaného úveru. Pohľadávka veriteľa je tak s? najväčšou pravdepodobnosťou premlčaná. Navyše, ak spolu so Zmluvou o úvere a Dohodou bola medzi stranami sporu uzatvorená aj Zmenka, na ktorú nadväzovala práve Dohoda o zrážkach zo mzdy, Zmenku možno považovať v tomto smere za neplatne dojednanú, keď právna úprava v ustanovení § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia Zmluvy, t. j. ku dňu 21.12.2012 pri spotrebiteľských úveroch zmenku úplne zakazovala, keď ustanovenie § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. stanovovalo, že „V súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom“. V prípade predmetnej Zmenky je tak nepochybné, že v čase uzavretia Zmluvy o úvere (21.12.2012), v zmysle ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z., bolo použitie Zmenky v spotrebiteľských úveroch úplne zakázané. Žalovaný žiadal na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zaplatenie neuhradenej zmenkovej sumy, zmenkového úroku a zákonného úroku. Uvedená skutočnosť je ďalším dôvodom neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy na uplatnenie nároku zo Zmenky, ktorá je zákonom zakázaná. Žalovaný v tomto prípade postupoval v rozpore s ustanovením § 39 OZ, v zmysle ktorého neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak ako ju uzatvorila žalobkyňa so žalovaným bola vyhotovená na predtlačenom formulári, do ktorého sa ručne dopisujú údaje, čo dokazuje jej hromadný charakter a teda nebola so spotrebiteľskom osobitne vyjednaná, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť, lebo odporuje dobrým mravom. Žalobkyni nikto s odbornou starostlivosťou nevysvetlil dôsledky podpísania Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Žalobkyňa nemala možnosť výberu, mohla prijať úverové podmienky ako celok vrátane Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Znenie dohody bolo vopred pripravené zo strany veriteľa a žalovaný napriek spornosti tejto dohody požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy aj keď neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by jej ukladalo povinnosť plniť, pričom veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje, a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Týmto postupom získal veriteľ koncentrovanú moc nad majetkom dlžníka, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia majetku žalobkyne nepotrebuje súdne rozhodnutie.

22. Súd je toho názoru, že povinnosť uložená zamestnávateľovi žalobkyne, teda zákaz vykonávať zrážky z jej mzdy v prospech žalovaného na základe dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov je v tomto prípade najvhodnejšie a najrýchlejšie zvrátiť iba neodkladným opatrením. Súd musí prihliadnuť aj na preventívnu povahu neodkladného opatrenia, ktorým sa má zabrániť podstatnému zhoršeniu postavenia žalobkyne vykonávaním neodôvodnených zrážok zo mzdy s prihliadnutím na obsah uzavretej Zmluvy o úvere. V prípade, ak by nedošlo k nariadeniu neodkladného opatrenia, zamestnávateľ žalobkyne by naďalej vykonával zrážky zo mzdy, ktoré už toho času aj vykonáva a vzniká nezanedbateľné nebezpečenstvo, že celková suma by podstatne prekročila sumu, ktorú má žalobkyňa žalovanému zaplatiť. Už teraz sa osvedčenie tejto skutočnosti javí ako dôvodné, keď zo strany žalovaného bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 800 eur a ku dňu podania tohto návrhu už došlo k zrazeniu sumy minimálne vo výške 3.825,31 eur, zo mzdy žalobkyne, čo predstavuje viac ako 4 - násobok sumy poskytnutého úveru. Vydaním neodkladného opatrenia sú chránené práva spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvy v porovnaní s dopadom na žalovaného ako silnejšej zmluvnej strany. Vykonávanie zrážok zo mzdy na základe dohôd je po zneužití rozhodcovského konania, zmienek a podobne ďalším sofistikovaným nástrojmi poskytovateľov úverov pri vymáhaní ich domnelých pohľadávok, ktorého hlavným cieľom nie je zabezpečenie vymoženía pohľadávky, ale predovšetkým vyhnutie sa súdnemu

rozhodovaní, ktorého predmetom by bolo preskúmanie oprávnenosti pohľadávky. Vykonávaním zrážok zo mzdy podľa uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy by tak žalobkyni vznikla škoda vymožením záväzku, k zaplateniu ktorého žalobkyňa nie je povinná a sama vôľu splniť tieto záväzky nemá. Preto je dôvodné a potrebné dočasne upraviť pomery medzi žalobkyňou a žalovaným neodkladným opatrením. V tomto prípade tretej (zamestnávateľovi žalobkyne) možno uložiť povinnosť neodkladným opatrením iba vtedy, ak je uložená nejaká povinnosť priamo účastníkovi a ak je to nutné pre splnenie povinnosti takto uloženej účastníkovi. Takejto osobe je možné uložiť iba taký druh povinnosti, ktorý nepredpokladá plnenie, ale predstavuje len povinnosť súčinnosti pri plnení povinnosti uloženej účastníkovi konania (napr. v prípade uloženia povinnosti účastníkovi konania nenakladať s účtom v banke možno uložiť banke ako tretej osobe povinnosť nevyplácať peniaze z účtu účastníka v banke alebo s peniazmi inak nakladať). Tretia osoba sa v tomto prípade stáva účastníkom konania o nariadenie neodkladného opatrenia v okamihu, keď jej bude súdom uložená povinnosť neodkladným opatrením (uznesenie Vrchního soudu Praha sp. zn. 7 Cmo 1/2016 zo dňa 18.02.2016), a má tiež právo odvolať sa proti uzneseniu súdu o nariadení neodkladného opatrenia v tej časti, ktorá sa jej týka.

23. Súd ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu musí aplikovať ustanovenia o ochrane spotrebiteľov obsiahnuté v Občianskom zákonníku a osobitných zákonoch. Hrubá nerovnováha v postavení strán v neprospech spotrebiteľa môže nastať aj vtedy, ak veriteľ vymáha pohľadávku voči spotrebiteľovi formou zrážky zo mzdy a takto vymožené prostriedky značne prekračujú sumu, ktorú by bol povinný zaplatiť pri dodržaní ustanovení spotrebiteľských vzťahov. Súd by mal mať v tomto prípade z predložených listín osvedčené, že konečnú výšku pohľadávky určuje sám veriteľ svojim jednostranným rozhodnutím, v dôsledku čoho výkon zrážok zo mzdy môže spôsobiť hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže takýto nárok je založený len na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Ide pritom o mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka bez súdnej kontroly, pričom tieto zrážky nemôže dlžník voči svojmu zamestnávateľovi nijako korigovať, ani zastaviť, a je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému akokoľvek dlhému konaniu zo strany dodávateľa. Žalobkyňa ako jedna zo zmluvných strán pritom nemá možnosť jednostranne dosiahnuť zrušenie dohody o zrážkach zo mzdy, ani pozastavenie vykonávania zrážok zamestnávateľom, i keď zrážky zo mzdy sa vykonávajú neoprávnené. V konaní pred súdom by mohla byť pohľadávka vyčíslená v zákonnej výške, čo by sa touto dohodou mohlo obísť, a preto je namieste bezodkladná úprava pomerov neodkladným opatrením, ktoré zabezpečí, že nedôjde k ďalším zrážkam zo mzdy žalobkyne, a to aj na nároky, ktorých existencia sa spochybňuje. Súdna prax vyžaduje splnenie podmienky, že neodkladným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch medzi stranami sporu a ani, že v dôsledku neodkladného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma stranám sporu, teda ujma povinného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením neodkladného opatrenia získa druhá strana. Na druhej strane dočasným nevykonaním zrážok zo mzdy sa nevytvorí nenávratný a nenapraviteľný stav vo vzťahu strán sporu a žalovanému ako oprávnenej osobe zo spotrebiteľskej zmluvy nevznikne nenapraviteľná ujma. V prípade neúspechu žalobkyne v konaní vo veci samej, bude nepochybná jeho povinnosť uhradiť pohľadávky tak, ako vyplývajú zo zmlúv uzatvorených medzi účastníkmi.

24. Uzavretá Zmluva o úvere poskytuje žalovanému, ako veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie jeho majetku a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnenie v rozpore s kolíznymi ustanoveniami zákona. Dohoda o zrážkach zo mzdy je teda zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobkyne a je v rozpore s § 53 OZ, keďže žalobkyňa bola už v čase vzniku úverovej zmluvy nútená uzatvoriť Dohodu o zrážkach zo mzdy. Je nesporné, že súdu prislúcha posúdiť, či možno zmluvnú podmienku kvalifikovať ako nekalú. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť.

25. Osvedčenie bezodkladnej potreby upraviť pomery strán nemožno zamieňať z riadnym dokazovaním, ku ktorému by došlo vo veci samej. Až v konaní vo veci samej bude potrebné detailne skúmať samotnú Dohodu o zrážkach zo mzdy z hľadiska jej platnosti (resp. existencie), ako aj samotnú Zmluvu o úvere,

keďže dohoda o zrážkach zo mzdy je akcesorická k Zmluve o úvere a ako taká nemôže zabezpečovať také povinnosti, ktoré by vyplývali z prípadne neplatnej zmluvy o úvere. V tomto prípade bude potrebné skúmať aj platnosť Zmenky, ktorá bola naviazaná práve či už na Zmluvu o úvere, resp. na samotnú Dohodu o zrážkach zo mzdy. Prieskumu je potrebné podrobiť nárok žalovaného aj z pohľadu vznesenej námietky premlčania žalobkyňou. Takýto prieskum však vybočuje z rámca prieskumu v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a preto je ho možné vykonať len v konaní vo veci samej. Vzhľadom na to, že nariadením neodkladného opatrenia je potrebné tiež chrániť aj záujmy toho voči komu takéto neodkladné opatrenie smeruje, keď dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút nie je v spotrebiteľských sporoch vylúčená, je nutné konštatovať, že nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnej veci nemôže konzumovať vec samu. V opačnom prípade, by len samotná existencia takejto dohody za stavu, kedy ju veriteľ použije a dlžník podá návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, vždy dohodu o zrážkach zo mzdy vylučovala zo zmluvného vzťahu strán a jej reálna využiteľnosť by sa inštitútom neodkladného opatrenia neodôvodnene oslabovala.

26. Zdržovacím nárokom, ktorý vo všeobecnosti smeruje do budúcnosti, má byť zabránené nielen v pokračovaní protiprávneho stavu ale i v opakovaní protiprávneho konania, ktoré bolo jeho príčinou. Zdržovacím nárokom sa poškodený bráni proti tomu, aby sa konanie, ktorým sú poškodzované jeho práva, opakovalo, alebo aby bolo pokračované v konaní, ktoré predstavuje zásah do jeho práv. Extenzívny výkladom možno dôjsť k záveru, že zdržovacím petitom sa možno domáhať aj odstránenia už existujúceho a pretrvávajúceho závadného stavu. Takéto účinky by nemala žaloba len o vydanie bezdôvodného obohatenia, či o náhradu škody.

27. O trovách tohto konania súd rozhodne v konaní o veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava, písomne v 3 vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada.